

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy (zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti) [2019]

01/2019 verze k projednání ----- Ing. arch. Ivana Benešová Kubáková

6A SPORT

SPORTOVNÍ AREÁLY

**Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy
(zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)**

6A Sport: Sportovní areály

01/2019

**Institut plánování a rozvoje
hlavního města Prahy
Sekce plánování města**

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

<http://www.ippraha.cz/obyvatelstvo>

Obsah

1 - Úvod a metodika analýzy	4
2 - Analýza současných infrastrukturních potřeb	5
3 - Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby	11
4 - Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby	13
5 - Závěry a doporučení	14
Seznam použitých zdrojů a literatury	16
Přílohy	17

1 Úvod a metodika analýzy

Vybavení města zařízeními pro sport a rekreaci je nezbytnou součástí životního stylu, kvality života a vybavenosti. Při posuzování úrovně vybavenosti města je nezbytné rozlišovat vybavení pro vrcholový a výkonnostní sport od vybavenosti pro neorganizovanou tělovýchovu, rekreační sportování a příležitostnou i každodenní pohybovou aktivitu obyvatel. Zvláštní skupinou vybavenosti je školní tělovýchova. Mezi těmito druhy vybavenosti existují různé formy větší či menší integrace ve využívání sportovní infrastruktury organizacemi výkonnostního sportu, sportovními kluby a tělovýchovnými jednotami, školami a neorganizovanou veřejností.

Posoudit, zda určitá část města je dobře či špatně vybavená sportovními či rekreačními příležitostmi, je specifický úkol, ke kterému lze přistupovat různými způsoby a ani literatura nenabízí jednoznačný návod. Nejjednodušší je poměřovat výměru areálových ploch, které má sportovní infrastruktura k dispozici, ale samotná výměra areálu jen málo napovídá o skutečné kvalitě, kapacitě či efektivitě vymezené plochy pro sportovní aktivity obyvatel města.

Pro tuto analýzu jsme se zaměřili jen na jeden typ sportovní infrastruktury, tzv. areály „čtvrťového významu“, které svým složením dávají uživatelům určitou možnost výběru sportovních aktivit v místě, kde bydlí, a jsou natolik rozsáhlé, že mohou sloužit většímu množství uživatelů současně. Neznamená to, že by v dané oblasti nebyla jiná zařízení, ať už drobnější, monotematická – výběrová anebo velká stavba pro vrcholový sport – jen se tato analýza soustředila na určitý druh vybavenosti, který se jeví být nejvíce vypovídajícím zrcadlem úrovně sportovní vybavenosti dané části města.

Infrastrukturní potřeba sportovních areálů v rámci městské části je analyzována na základě výpočtu docházkové dostupnosti jednotlivých adresních bodů od zařízení. Jako ideální docházková vzdálenost byla zvolena vzdálenost 800 m od bydliště (Maier a kol., 2016). Jako horní hranice dostupnosti byla zvolena vzdálenost 1500 m od bydliště, tedy do 25 min chůze (při soustavné rychlosti chůze 3,6 km/h) od bydliště.

Do vzdálenosti 800 m od zařízení je adresní bod hodnocen jako velmi dobře dostupný. V intervalu vzdálenosti 800 až 1500 m dostupnost adresního bodu postupně klesá dle zvyšující se vzdálenosti od zařízení – „zhoršená“ dostupnost. Nad vzdálenost 1500 m je adresní bod hodnocen jako plně nedostupný. Následně byl vypočten počet obyvatel dané městské části ve zmíněných pásmech dostupnosti a jejich podíl vůči celkovému obyvatelstvu v městské části.

Zdrojem dat pro posouzení sportovních areálů byla databáze sportovní areály spravovaná IPR Praha. Databáze je aktuální k 1. 1. 2018, aktualizace je prováděna průběžně se zohledněním cyklických aktualizací Územně analytických podkladů hl. m. Prahy.

Vyhodnocení

Pro vyhodnocení je zásadní velikost spádové oblasti sportovního areálu. Doporučená velikost spádové oblasti je nejednoznačná a souvisí s hustotou osídlení, pro území celkově s vyšší hustotou osídlení používáme větší spádovou oblast a naopak. Spodní hranice velikosti spádové oblasti je rozhodující pro rentabilitu zařízení, horní hranice velikosti spádové oblasti je limitem pro spokojenost uživatelů sportovního areálu. V této souvislosti se použily tři velikostní kategorie městských částí: malé do 10 tisíc obyvatel – povětšinou jde o bývalé samostatné obce přičleněné ku Praze, střední do 25 tisíc obyvatel a naposled velké s počtem obyvatel nad 25 tisíc, kde jsou i městské části, které rezonují s velikostí krajského města. Za deficitní jsou považována ta území, kde počet obyvatel za mezní hodnotou docházkové vzdálenosti přesahuje velikost spádové oblasti. (Jinými slovy: malé městské části do 10 tisíc obyvatel není možné považovat za deficitní, i když z hlediska dostupnosti budou klasifikována nedostatečně.)

Při hodnocení kvality vybavenosti městských částí sportovními areály čtvrťového významu byla zvažována kritéria spodní velikosti spádové oblasti a podíl obyvatel v oblastech s různou kvalitou dostupnosti areálů. Ve vyhodnocení jsou váhově (dvounásobkem) zvýhodněni obyvatelé, u nichž převládá dostupnost areálů do 800 m. Kombinace všech posuzovaných atributů určuje 5 kategorií kvality vybavenosti. Separátně bylo při hodnocení přihlédnuto k horní velikosti spádové oblasti.

2 Analýza současných infrastrukturních potřeb

2.1 ----- SPORTOVNÍ AREÁLY „ČTVRŤOVÉHO VÝZNAMU“ V PRAZE

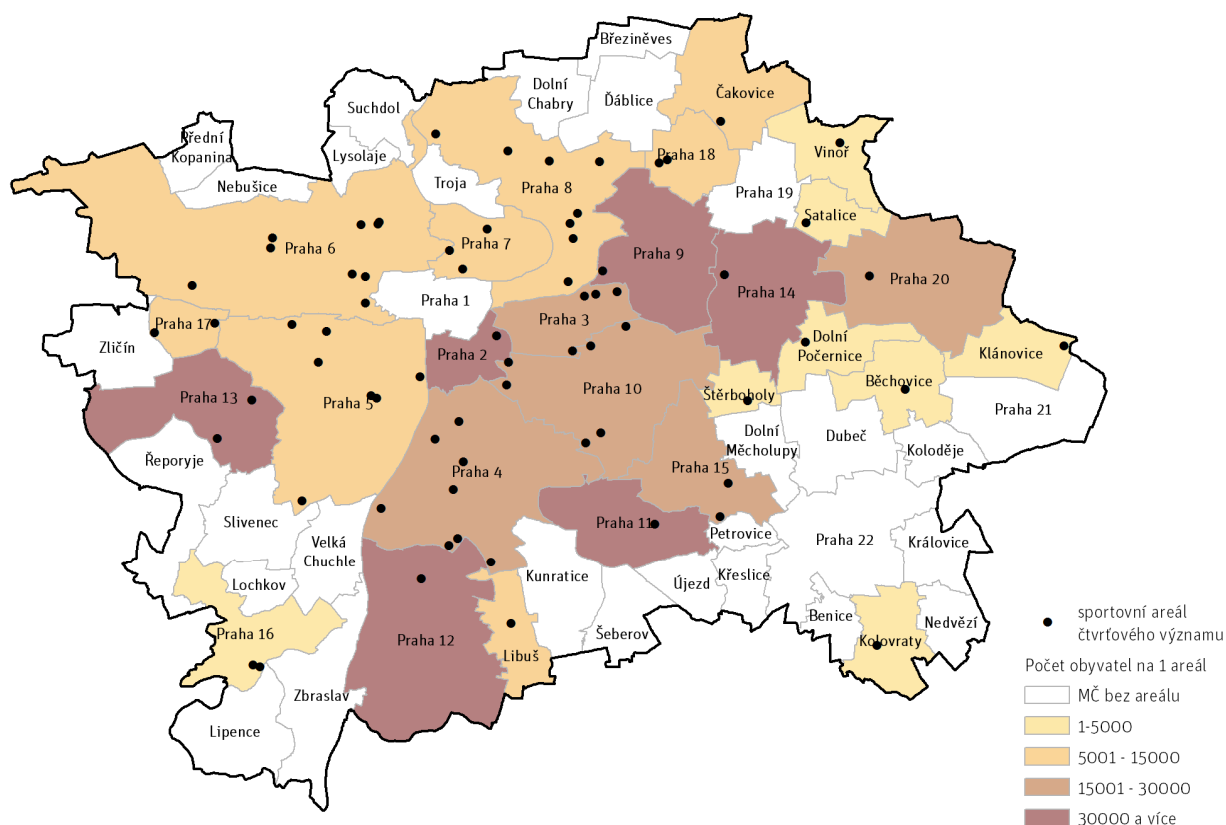
Typem sportovní vybavenosti, který lze považovat za klíčové pro vybavenost městských čtvrtí, jsou sportovní areály tzv. „čtvrťového významu“, které převážně poskytují více než dva druhy provozovaných sportů, slouží převážně pro organizované formy sportovních činností a současně jsou přístupné veřejnosti alespoň v určitých denních hodinách. Tyto areály obsahují zpravidla kombinaci krytých i otevřených sportovišť (např. tělocvičnu, gymnastický sál, fitcentrum, venkovní hřiště pro míčové hry. Mezi areály čtvrtového významu řadíme i menší plavecké bazény, které jsou v nabídce sportovní infrastruktury důležité.

Doporučená velikost spádové oblasti takového zařízení se pohybuje v rozmezí cca 10 000 - 25 000 obyvatel.

Za sportovní areály „čtvrťového významu“ bylo v Praze označeno 70 areálů. Vybraná zařízení jsou znázorněna v **Mapě 01**. Podbarvení městských částí ilustruje počet obyvatel připadající na 1 sportovní areál. Městské části (bez ohledu na počet obyvatel v nich), v nichž není žádný areál, jsou ponechány bílé. Městské části, v nichž 1 areál využívá více než 30 000 obyvatel, považujeme z hlediska kapacity spádové oblasti za problematické.

MAPA / 01

SPORTOVNÍ AREÁLY „ČTVRŤOVÉHO VÝZNAMU“ V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH (2018)

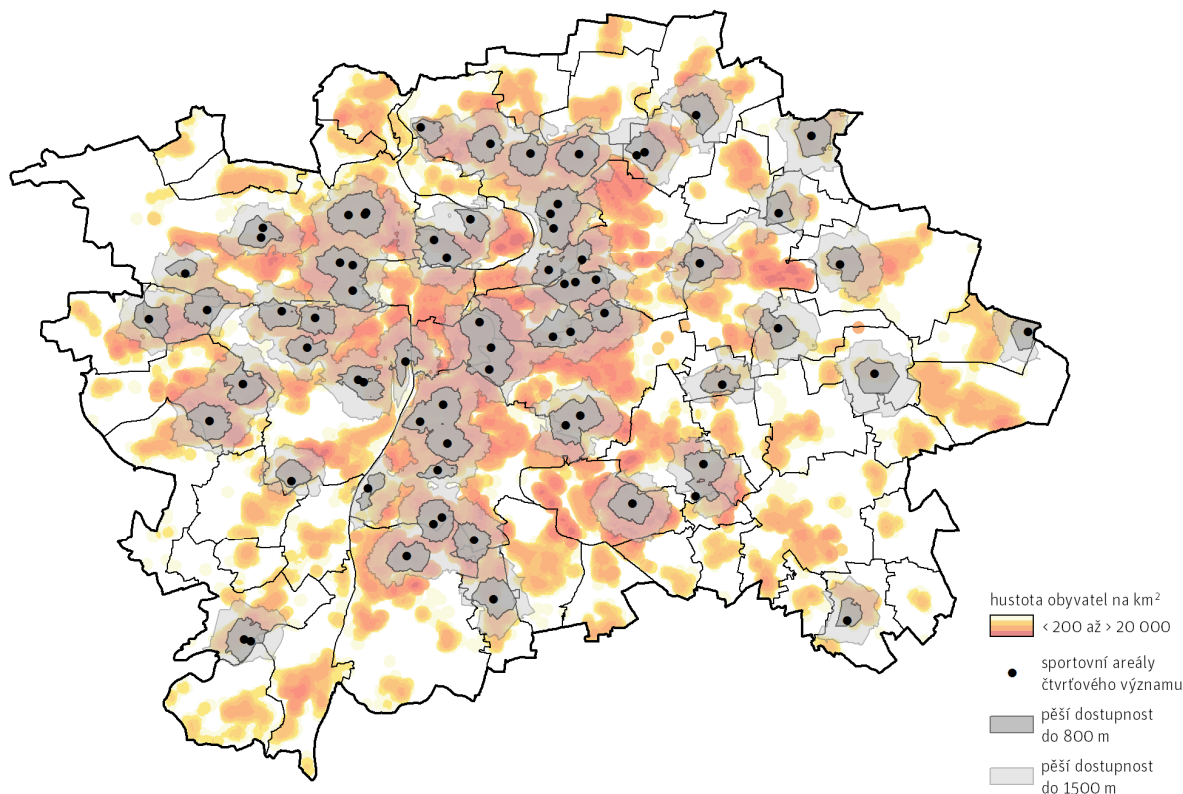
Zdroj: IPR Praha

2.2 ----- ANALÝZA SÍTĚ SPORTOVNÍCH AREÁLŮ „ČTVRTĚHO VÝZNAMU“ V PRAZE

Výsledky získané na základě výpočtu docházkových vzdáleností byly analyzovány s cílem identifikovat tři druhy území v Praze. Konkrétně jde o území s velmi dobrou dostupností sportovních areálů čtvrtěho významu (do 800 m), území se zhoršenou dostupností (800 – 1500 m) a území s převažující nedostupností daných zařízení. **Mapa 02** konfrontuje tyto tři druhy území s hustotou bydlících obyvatel.

MAPA / 02

DOSTUPNOSTI SPORTOVNÍCH AREÁLŮ VE VZTAHU K HUSTOTĚ OBYVATEL (2018)

Zdroj: IPR Praha

Z bilancí počtu obyvatel vztažených na pásma dostupnosti vyplývá, že velmi dobrou dostupnost sportovních areálů do 800 m pěší docházky má cca 27 % obyvatel Prahy. Podíly obyvatel v městských částech ukazuje **Mapa 03**.

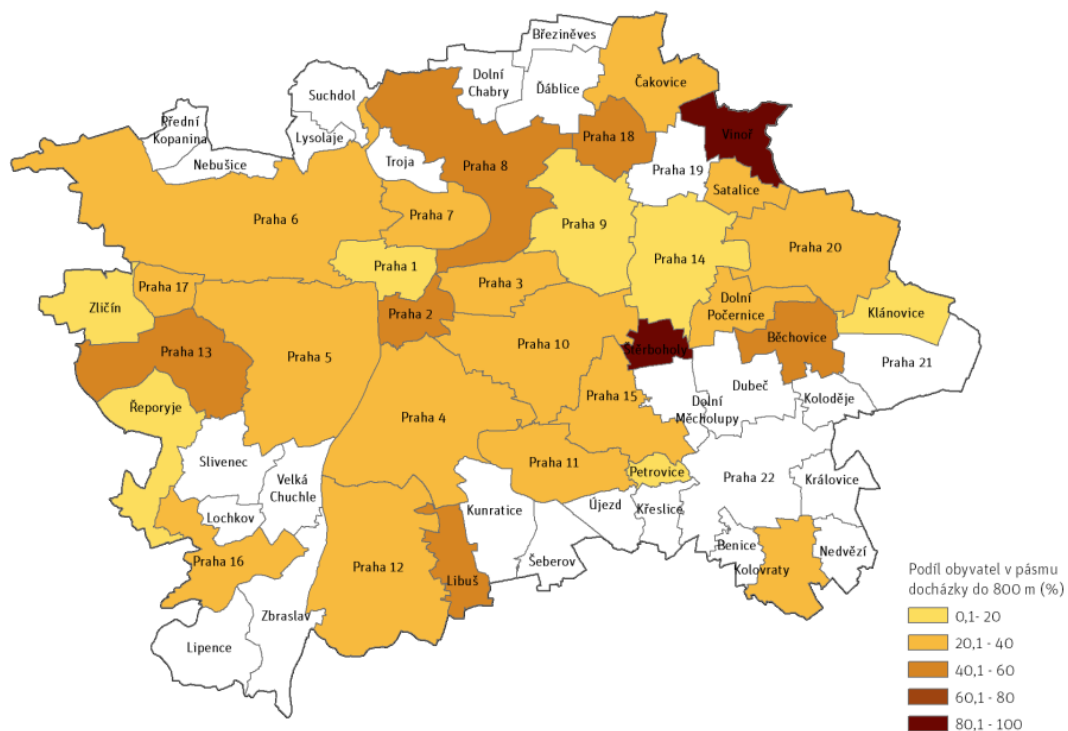
De facto ideální dostupnost (80-100 %) mají obyvatelé jen 2 malých městských částí – Vinoře a Štěrbohol. Smysluplnou a ekonomicky efektivní spádovou oblast a zároveň vysoký podíl obyvatel s dobrou dostupností najdeme v městských částech Praha 2, 8, 13 a 18. Na opačné straně pomyslného řebříčku nalezneme 25 městských částí, které mají nulový podíl obyvatel s dobrou dostupností sportovních areálů; vesměs jde o samé malé a 3 středně velké městské části (Praha 21, 22 a Zbraslav) v okrajovém pásmu území Prahy. Zejména v Praze 22, která má značnou spádovou působnost v rámci svého správního obvodu, je absence sledované sportovní vybavenosti alarmující.

Velmi dobrou nebo jen zhoršenou dostupnost sportovních areálů v docházkovém pásmu do 1500 m má celkem 65 % obyvatel Prahy. Podíly obyvatel v městských částech ukazuje **Mapa 04**. Je to jen o něco více než polovina, ale současně to znamená, že pro 35 % obyvatel Prahy jsou sportovní areály špatně dostupné, což v absolutních číslech představuje cca 45 tisíc obyvatel; tj. cca 2 spádové oblasti na horní hranici efektivity posuzovaných sportovních areálů.

Zhoršenou dostupnost sportovních areálů (tj. 800 – 1500 m) má cca 39 % obyvatel Prahy.

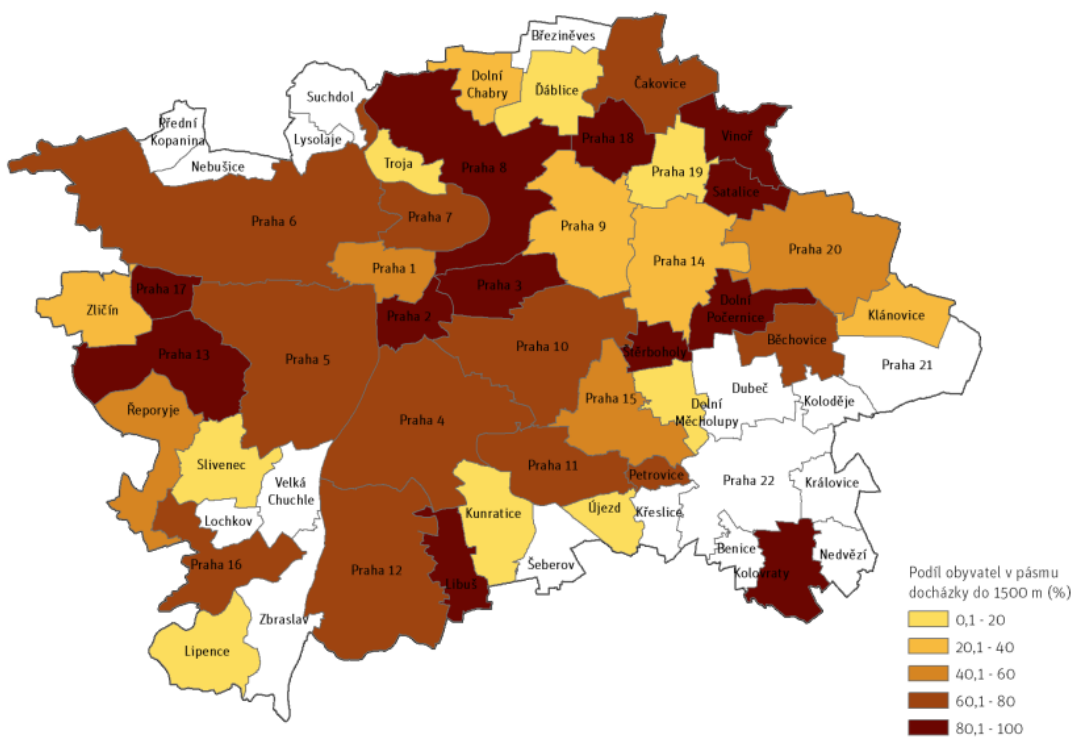
Nulový podíl obyvatel s dobrou nebo zhoršenou dostupností má 17 městských částí; kromě 14 malých jsou to středně velké MČ Praha 21, 22 a Zbraslav. Za nejproblematičtější považujeme opět spádový obvod Prahy 22.

PODÍL OBYVATEL BYDLÍCÍCH V DOCHÁZKOVÉM PÁSMU DO 800 M OD SPORTOVNÍCH AREÁLŮ (2018)

Zdroj: IPR Praha

PODÍL OBYVATEL BYDLÍCÍCH V DOCHÁZKOVÉM PÁSMU DO 1500 M OD SPORTOVNÍCH AREÁLŮ (2018)

Zdroj: IPR Praha

VYHODNOCENÍ KVALITY DOSTUPNOSTI SPORTOVNÍCH AREÁLŮ V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH

Kombinace všech posuzovaných atributů určuje 5 kategorií kvality vybavenosti. V kategorizaci jsou váhově (dvounásobkem) zvýhodněni obyvatelé městských částí, u nichž převládá dostupnost areálů do 800 m.

Hodnocení městských částí podle kvality dostupnosti sportovních areálů znázorňuje **Mapa 05**.

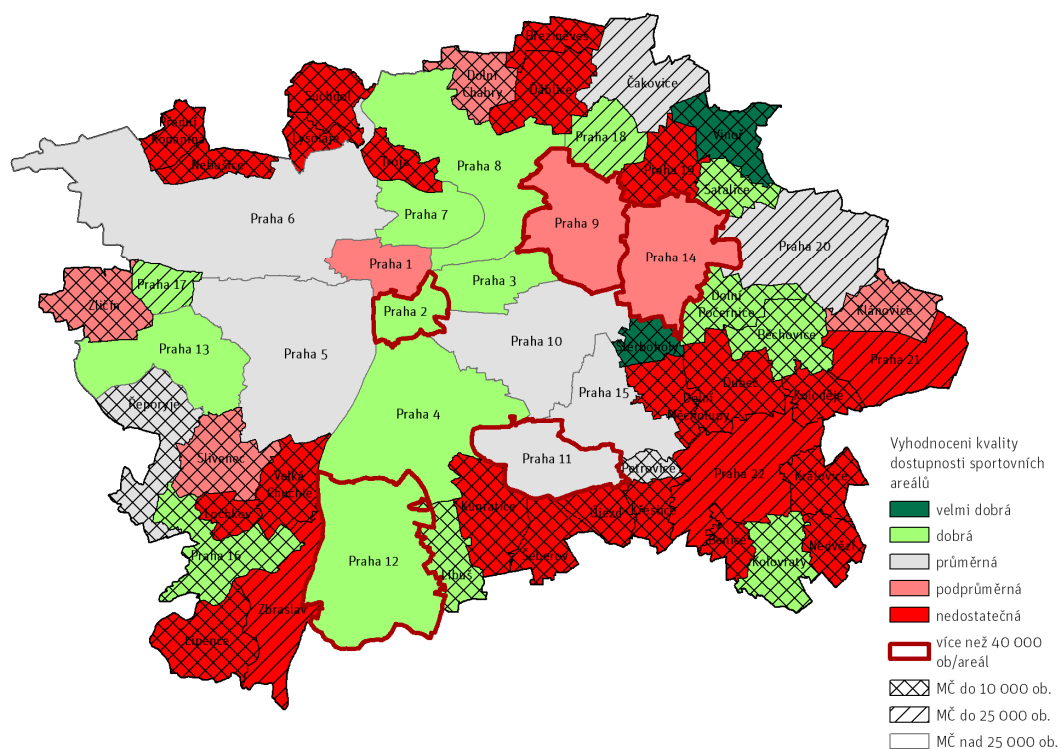
Kategorie kvality vybavenosti městských částí podle dostupnosti sportovních areálů:

- Velmi dobrá: 90–100% podíl obyvatel MČ, kteří mají dobrou dostupnost sportovních areálů do 800 m; zhoršená dostupnost již pro kvalitu oblasti nehraje roli. Jde o oblast města s vysokou kvalitou života z hlediska sportovní vybavenosti. V této kategorii jsou pouze 2 MČ: Štěrboholy a Vinoř; v obou případech jde o malé MČ, kde počet obyvatel nedosahuje ani polovinu obvyklé spádové oblasti areálu čtvrtového významu; celkem jde o 0,5 % obyvatel Prahy.
- Dobrá: cca 30–50% podíl obyvatel MČ, kteří mají velmi dobrou dostupnost sportovních areálů a současně 40–60% podíl obyvatel se zhoršenou dostupností, který zlepšuje kredit městské části. Jde o oblasti města s dobrou kvalitou života z hlediska sportovní vybavenosti. V této kategorii je 5 velkých městských částí, které jsou typickými představiteli jádrového města s blokovým uspořádáním: Praha 2, Praha 3, Praha 4 Praha 7 a Praha 8 a dále 4 městské části vnějšího prstence, na jejichž území jsou situovány významné sídlištní celky Prahy 12, 13, 17 a 18 a Libuš. Z nich Praha 17, 18 a Libuš jsou středně velké městské části s počtem obyvatel do 25 tisíc. Dobrou vybavenost má dále 5 malých městských částí; Běchovice, Dolní Počernice, Kolovraty, Satalice a Praha 16 (Radotín) – opět s počtem obyvatel nižším než má obvyklá spádová oblast areálu čtvrtového významu. Celkem jde o 46 % obyvatel Prahy.
- Průměrná: cca 20–30% podíl obyvatel MČ, kteří mají velmi dobrou dostupnost a současně 30–40% podíl obyvatel se zhoršenou dostupností; jde o oblasti města s průměrnou kvalitou života z hlediska sportovní vybavenosti. Kategorii lze obtížně společně charakterizovat, dominují v ní velké městské části: Praha 5, Praha 6, Praha 10, Praha 11, Praha 15; dále Praha 20 (Horní Počernice) a Čakovice. V kategorii jsou také 2 malé městské části s nižším počtem obyvatel, než je obvyklá spádová oblast: Petrovice a Řeporyje. Celkem jde o 34,5 % obyvatel Prahy.
- Podprůměrná: podíl obyvatel MČ, kteří mají velmi dobrou dostupnost, nedosahuje ani 15 % anebo je nulový; současně podíl obyvatel se zhoršenou dostupností dosahuje alespoň 15 – 30 %. V kategorii jsou 3 velké městské části: Praha 1, Praha 9 a Praha 14. Jde o oblasti města, v nichž by bylo vhodné podpořit rozvoj sportovní vybavenosti, pokud tomu dovolí místní územní podmínky, což by bylo v případě Prahy 1 řešitelné velmi obtížně. MČ Praha 9 a Praha 14 však disponují na svém území rozsáhlými transformačními územími, v nichž by cílená podpora rozvoje vybavenosti byla nejen potřebná, ale i možná. V kategorii jsou dále 4 malé městské části s nižším počtem obyvatel, než je obvyklá spádová oblast, v nich nedoporučujeme žádná opatření. Celkem jde o 12 % obyvatel Prahy. V kategorii není žádná středně velká městská část.
- Nedostatečná: podíl obyvatel MČ, kteří mají velmi dobrou dostupnost, je nulový; současně podíl obyvatel se zhoršenou dostupností dosahuje max. 10 %. V kategorii je 21 malých městských částí, ale za deficitní oblasti považujeme jen městské části střední kategorie, vesměs se jedná o okrajové městské části Praha 21 (Újezd nad Lesy), Praha 22 (Uhřetěves) a Zbraslav. Jde o oblasti města, v nichž je nanejvýš vhodné podpořit rozvoj sportovní vybavenosti. Opět je třeba zdůraznit Prahu 22, která má významnou spádovou působnost pro okolní malé městské části a o to je její deficit významnější. Celkem jde o 3,6 % obyvatel Prahy. Velké městské části nejsou v kategorii zastoupeny.

Vyhodnocení relativizuje počet potenciálních uživatelů připadajících na 1 sportovní areál v dané městské části, které ukazuje **Mapa 01** i **Mapa 05**. Pro městské části Prahu 2 a 12 platí, že ačkoli vysoký podíl obyvatel má dobrou nebo zhoršenou dostupnost sportovních areálů, současně na 1 areál připadá řádově 50 tisíc návštěvníků, což více než 2x násobně překračuje optimální spádovou oblast areálu čtvrtového významu. Podobně je tomu v případě Prahy 9 a 14 s podprůměrnou vybaveností zejména a Prahy 11 s průměrnou“ vybaveností, kde počet obyvatel na areál překračuje optimální spádovou oblast dokonce 3x. Celkem jde o 22 % obyvatel Prahy, což v absolutních číslech představuje cca 290 tisíc obyvatel, tj. cca 10 spádových oblastí na horní hranici efektivity posuzovaných sportovních areálů.

MAPA / 05

HODNOCENÍ KVALITY VYBAVENOSTI MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ SPORTOVNÍMI AREÁLY ČTVRTOVÉHO VÝZNAMU (2018)

Zdroj: IPR Praha

ZÁVĚR VYHODNOCENÍ KVALITY DOSTUPNOSTI SPORTOVNÍCH AREÁLŮ ČTVRTOVÉHO VÝZNAMU V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH

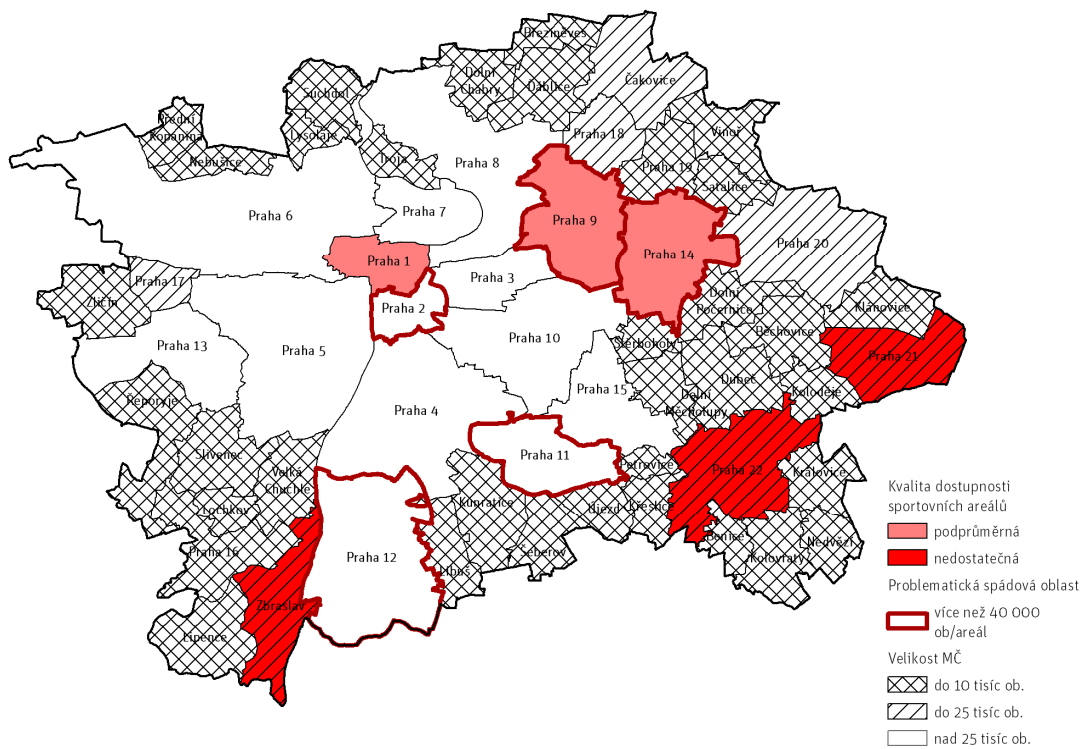
Upozorňovat na území se špatnou dostupností má smysl jedině tehdy, pokud jsou hustě obydlena, respektive pokud se počet obyvatel v nevybaveném území blíží velikosti spádové oblasti posuzovaných sportovních areálů, tedy min. 10 tisíc obyvatel. Podle Mapy 05 je nedostatečná kvalita dostupnosti sportovními areály čtvrtového významu ve většině městských částí na okraji Prahy; současně však jde často o malé městské části s počtem obyvatel menším než 10 000, které netvoří ekonomicky smysluplnou spádovou oblast posuzované infrastruktury. Z tohoto důvodu upozorňujeme na nedostatečnou vybavenost hodné podpory pouze v těch městských částech, které vytvářejí dostatečně velkou spádovou oblast alespoň s 10 000 až 25 000 obyvateli. Závěr vyhodnocení ukazuje **Mapa 06**.

Nedostatečnou kvalitu dostupnosti mají středně velké městské části Praha 21, Praha 22 a Zbraslav.

Podprůměrnou kvalitu dostupnosti mají městské části Praha 1, Praha 9 a Praha 14.

Spádová oblast posuzované infrastruktury je násobně překročena v městských částech Praha 2, Praha 9, Praha 11, Praha 12 a Praha 14.

VYHODNOCENÍ VYBAVENOSTI SPORTOVNÍMI AREÁLY ČTVŘTĚVÉHO VÝZNAMU (2018)

Zdroj: IPR Praha

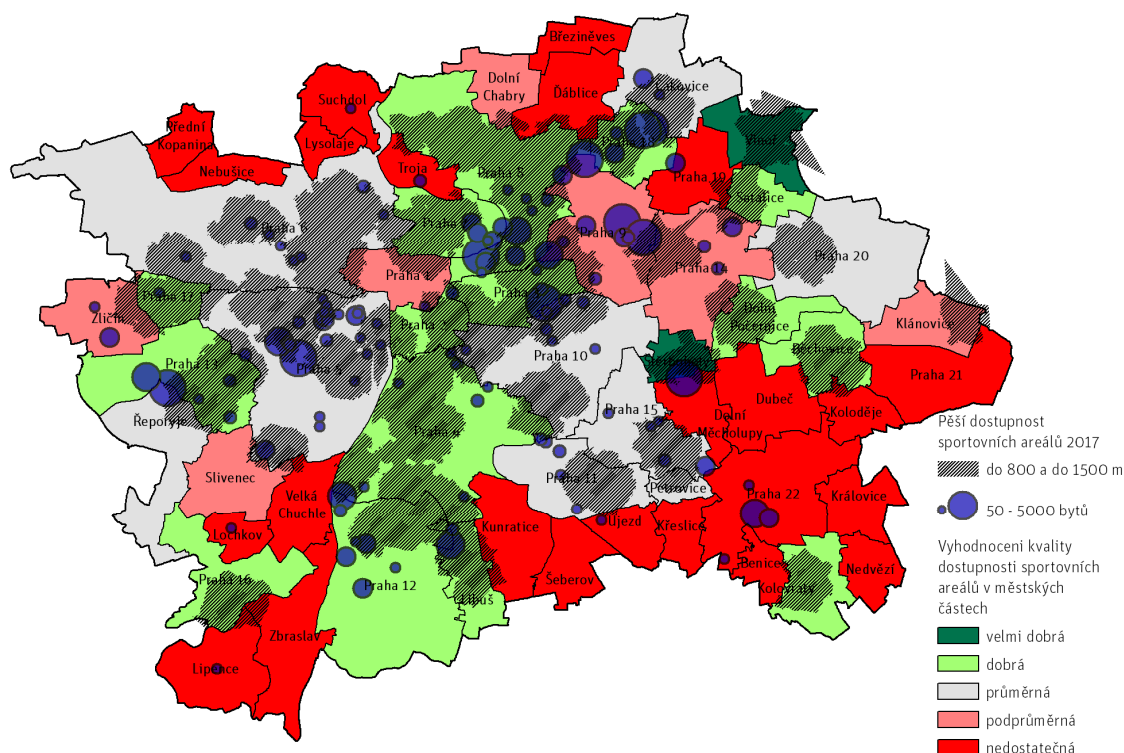
3 Zhodnocení vlivu aktuální bytové výstavby na infrastrukturní potřeby

Pro představu vývoje v blízké budoucnosti je vhodné zhodnotit vliv aktuální bytové výstavby. Zdrojem údajů je Územní analýza aktuálních developerských projektů výstavby bytových domů v Praze (Němec, 2018) zahrnující developerské projekty novostaveb bytových domů (s minimálně 10 byty), které byly v roce 2018 na území Prahy zkolaudovány nebo byly v době pořízení analýzy (tj. září 2018) ve výstavbě či ve fázi předprodeje bytových jednotek před započtením výstavby. V součtu tato bytová výstavba představuje nárůst cca 25 tisíc obyvatel, což představuje velikost 1 až 2 spádových obvodů sportovního areálu čtvrtového významu. Projekty jsou ovšem na území Prahy rozloženy, vliv nepůsobí kumulativně, viz **Mapa 07**.

Vliv developerské bytové výstavby na sportovní vybavenost městských částí lze očekávat jen v těch městských částech, kde se výrazněji změní počet obyvatel, ať už absolutně, nebo poměrně. Největší absolutní přírůstky lze očekávat v MČ Praze 5 a Praze 9 (řádově cca 4 tisíce obyvatel). Poměrné nárůsty obyvatel jsou buď zcela zanedbatelné, nebo se pohybují v rozmezí od 2 do 10 %. Jen výjimečně je to více; stane se tak však jen v malých městských částech, které ani s novými obyvateli nepředstavují dostatečně velkou spádovou oblast sportovního areálu (Dolní Měcholupy a Řeporyje).

MAPA / 07

AKTUÁLNÍ BYTOVÁ VÝSTAVBA V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH

Zdroj: IPR Praha

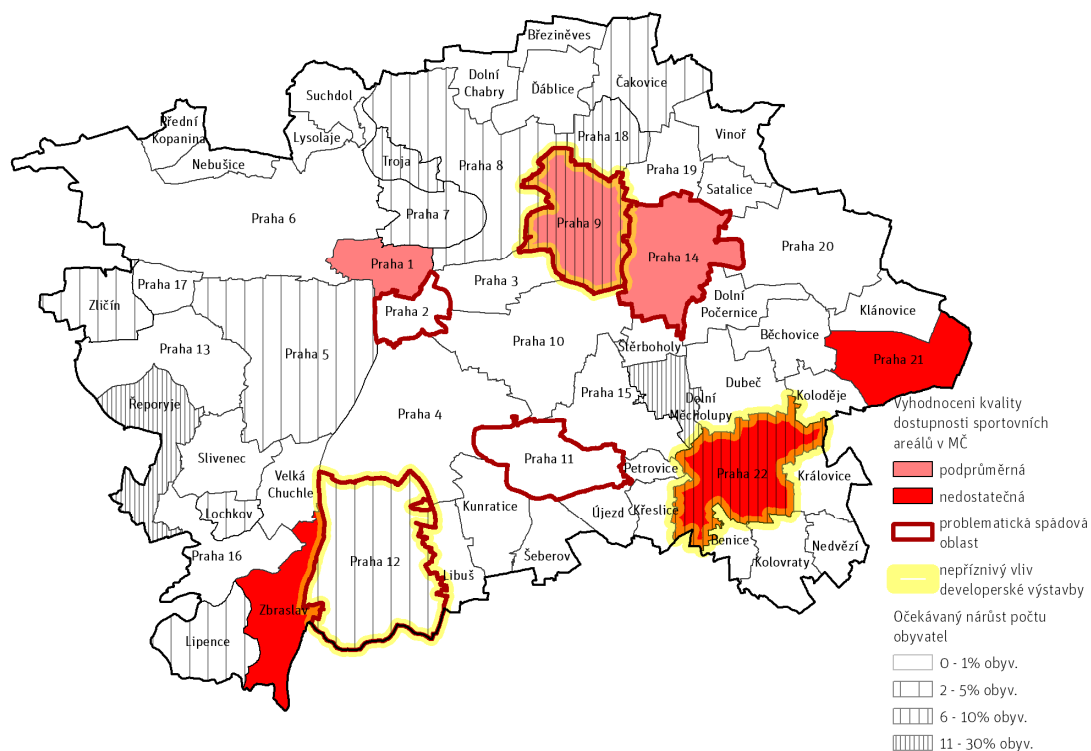
Můžeme předpokládat, že aktuální bytová výstavba ovlivní vybavenost zejména těch městských částí, kde byla vybavenost k roku 2017 vyhodnocena jako nedostatečná nebo podprůměrná nebo byl zjištěn problém s přetíženou spádovou oblastí sportovního areálu a současně poměrný přírůstek obyvatel se očekává alespoň okolo 10 % stávajících obyvatel. Dotčené městské části shrnuje a očekávaný vliv komentuje **Tabulka 01**, očekávaný nepříznivý vliv developerské výstavby na jejich vybavenost je žlutou barvou znázorněn v **Mapě 08**.

VLIV AKTUÁLNÍ BYTOVÉ VÝSTAVBY NA SPORTOVNÍ VYBAVENOST MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

Velké MČ	Počet obyvatel 2017	Odhad přírůstku	Přírůstek v %	Kvalita vybavenosti 2018	Očekávaný vliv bytové výstavby
Praha 5	85 339	3 900	4,5	průměrná	přes vysoký přírůstek bude vliv spíše nevýznamný; pouze se zvýší počet obyvatel převážně v oblasti se zhoršenou dostupností
Praha 8	105 222	2 550	2,5	dobrá	nevýznamný; pouze se mírně zvýší počet obyvatel v oblasti s dobrou dostupností
Praha 9	58 123	4 200	7	podprůměrná	nepříznivý; zvýší se počet obyvatel v oblasti se špatnou dostupností a současně se zvýší počet obyvatel užívajících pouze 1 areál
Praha 12	56 296	2 100	4	dobrá	spíše nepříznivý; zvýší se počet obyvatel užívajících 1 areál a současně se zvýší počet obyvatel v oblasti se špatnou dostupností
Praha 18	20 086	2 000	10	dobrá	nevýznamný; pouze se zvýší počet obyvatel v oblasti s dobrou dostupností
Střední MČ					
Praha 22	11 519	720	6	nedostatečná	nepříznivý; zvýší se počet obyvatel v oblasti se špatnou dostupností; MČ působí spádově i pro okolní malé MČ s nedostatečnou vybaveností

Zdroj: IPR Praha

NEPŘÍZNIVÝ VLIV AKTUÁLNÍ BYTOVÉ VÝSTAVBY NA SPORTOVNÍ VYBAVENOST V MĚSTSKÝCH ČÁSTECH

Zdroj: IPR Praha

4 Zhodnocení vlivu demografického vývoje do roku 2030 na infrastrukturní potřeby

V této části se zaměříme na očekávaný vývoj počtu obyvatel v horizontu roku 2030. Vliv demografického vývoje byl považován za relevantní v případě splnění následujících kritérií:

- předpokládá se alespoň 10% nárůst počtu obyvatel
 - vybavenost k roku 2017 byla hodnocena jako nedostatečná, podprůměrná nebo průměrná
 - velikost městské části odpovídá spádové oblasti sportovního areálu čtvrtvého významu – tj. má min. 10 – 25 tis. obyvatel
- Uvedená kritéria splňují pouze 4 městské části – Praha 5, Praha 9, Praha 22 a Čakovice.

Dopady na úroveň vybavenosti jmenovaných městských částí komentuje **Tabulka 02**.

TAB / 02

VLIV DEMOGRAFICKÉHO VÝVOJE NA SPORTOVNÍ VYBAVENOST MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

Velké MČ	Počet obyvatel 2017	Přírůstek v %	Kvalita vybavenosti 2018	Očekávaný vliv demografického vývoje do roku 2030
Praha 5	85 339	10	průměrná	Očekáváme vliv mírně nepříznivý; kvalita vybavenosti směřuje k podprůměrné úrovni
Praha 9	58 123	18	podprůměrná	nepříznivý; zvýší se počet obyvatel v oblasti se špatnou dostupností a současně se zvýší počet obyvatel užívajících pouze 1 areál
Praha 22	11 519	36	nedostatečná	jednoznačně nepříznivý; největší relativní nárůst; lidí přibude cca více než o 1/3; zvýší se počet obyvatel v oblasti s nedostupnou vybaveností, do MČ navíc spádují okolní MČ rovněž bez vybavenosti
Čakovice	11 103	16	průměrná	nepříznivý; kvalita vybavenosti směřuje k podprůměrné úrovni; více lidí bude mít špatnou dostupnost sportovních areálů

Zdroj: IPR Praha

O více než 10 % se dále zvýší počet obyvatel v cca 16 malých městských částech, u žádné z nich se však nepředpokládá takový nárůst, který by naplnil spádovou oblast sportovního areálu čtvrtvého významu. Nejbliže k 10 tisícům naroste Zličín, jehož vybavenost byla z hlediska dostupnosti vyhodnocena jako podprůměrná; je tedy namístě rovněž upozornit na možný nežádoucí vývoj v této MČ.

5 Závěry a doporučení

Více jak polovina obyvatel Prahy (65 %) žije v dobré nebo jen ve zhoršené dostupnosti sportovních areálů čtvrtvého významu, tedy jejich infrastrukturní potřeba je přiměřeně saturována. Pouze čtvrtina obyvatel Prahy (27 %) žije v dobré dostupnosti od zařízení do 800 m, pro 38 % obyvatel Prahy jsou sportovní areály „zhoršeně“ dostupné (800 – 1500 m). Pro 35 % obyvatel Prahy jsou sportovní areály špatně dostupné (za hranicí 1500 m), což v absolutních číslech představuje cca 45 tisíc obyvatel, tj. cca 2 spádové oblasti na horní hranici efektivity posuzovaných sportovních areálů.

V této analýze jednotkou v hodnocení kvality dostupnosti sportovních areálů čtvrtvého významu byly městské části. Kombinace všech posuzovaných atributů určila 5 kategorií kvality vybavenosti. V kategorizaci byli váhově zvýhodněni obyvatelé městských částí, u nichž převládá dostupnost areálů do 800 m. Ve vyhodnocení bylo dále zohledněno přetížení spádové oblasti, kdy na 1 areál připadá násobně více potencionálních návštěvníků, než je optimální spádová oblast areálu.

Smyslem analýzy je upozornit na ty městské části, v nichž identifikujeme problémy s vybaveností (viz **Mapa 06**). Jako deficitní byly vyhodnoceny pouze ty městské části,

- jejichž počet obyvatel v nevybaveném území se blíží velikosti spádové oblasti posuzovaných sportovních areálů, tedy min. 10 tisíc obyvatel (v jazyku analýzy jde o „velké“ a „středně velké“ městské části),
- kvalita vybavenosti byla hodnocena jako podprůměrná nebo nedostatečná,
- spádová oblast posuzovaných areálů je násobně přetížená.

Praha 1 – deficit dostupnosti sportovních areálů je v této MČ, v podmínkách památkové rezervace, v podstatě neřešitelný; chybějící sportovní příležitosti jsou však v této zcela specifické oblasti města saturovány jinými kvalitami obytného prostředí.

Praha 2 – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena pozitivně (dobrá), avšak spádová oblast je významně přetížená. Případné doplnění vybavenosti dalším sportovním areálem čtvrtvého významu by v podmínkách dlouhodobě stabilizované blokové zástavby bylo řešitelné jen velmi obtížně. Lze jen doporučit maximální soustředění na kvalitu a účelné využití stávajících zařízení, aby byla schopna obsloužit co nejvíce návštěvníků.

Praha 9 – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena negativně (podprůměrná) a současně s přetíženou spádovou oblastí. Jde o městskou část s vysokým podílem transformačních území zbylých po rozsáhlých plochách zaniklých průmyslových areálů, které se v současné době v relativně vysoké míře začínají proměňovat v nové obytné čtvrti. Přibývají noví obyvatelé, aniž by se současně zvyšovala nabídka sportovní infrastruktury. Území má vysoký potenciál budoucího rozvoje, je proto velmi důležité, aby tento rozvoj byl koordinován, aby se podařilo vybudovat polyfunkční městskou čtvrť, schopnou saturovat i potřeby svých obyvatel v oblasti sportovní infrastruktury.

Praha 11 – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena neutrálně (průměrná), avšak současně jde o území s nejvíce přetíženou spádovou oblastí (cca 70 tisíc obyvatel na 1 areál). Jde o území s významným podílem modernistické zástavby s rozsáhlými veřejnými prostranstvími a velkoryse plošně dimenzovanými školními tělovýchovnými plochami; to vše dohromady skrývá relativně vysoký potenciál pro doplnění vybavenosti.

Praha 12 - z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena pozitivně (dobrá), avšak spádová oblast je významně přetížená. Městská část je urbanisticky poměrně pestré území s řadou rozvojových i transformačních území, z nichž několik je v územním plánu rezervováno pro sportovní využití.

Praha 14 – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena negativně (podprůměrná) a současně s přetíženou spádovou oblastí. Městská část je urbanisticky poměrně pestré území s řadou rozvojových i transformačních území. Území má potenciál budoucího rozvoje, je proto velmi důležité, aby se podařilo vybudovat polyfunkční městskou čtvrť, schopnou saturovat i potřeby svých obyvatel v oblasti sportovní infrastruktury.

Praha 21 – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena negativně (nedostatečná); v MČ není žádný sportovní areál odpovídajícího významu. Městskou část tvoří převážně rodinná obytná zástavba se soukromými zahradami, obytná čtvrť bezprostředně souvisí mohutným masivem Klánovického lesa; to vše jistě částečně saturuje chybějící tradiční sportovní infrastrukturu. V území nejsou žádné transformační plochy a veškerý rozvoj je spojen s expanzí do kvalitní zemědělské půdy. Nicméně zahradní město se stále rozšiřuje, proto by bylo žádoucí, aby rozvoj byl více vyvážený, nejen ve prospěch jediné – obytné – funkce.

Praha 22 – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena negativně (nedostatečná); v MČ není žádný sportovní areál odpovídajícího významu. Městská část má významnou spádovou působnost v rámci svého správního obvodu pro okolní malé městské části, které jsou rovněž bez sportovní infrastruktury posuzované úrovně; o to je deficit Prahy 22 významnější. Spolu se spádovým obvodem Prahy 21 a jižní částí obvodu Prahy 11 tvoří poměrně rozsáhlou souvislou oblast s nedostatečnou sportovní infrastrukturou. Praha 22 je územím dynamicky rostoucím, v němž se v průběhu několika posledních let stupňují deficity ve všech oblastech občanského vybavení. Je proto velmi důležité, aby byl tento rozvoj koordinován, aby se podařilo vybudovat polyfunkční městskou čtvrť, schopnou saturovat různorodé potřeby svých obyvatel i v oblasti sportovní infrastruktury.

Zbraslav – z hlediska dostupnosti sportovních areálů byla MČ hodnocena negativně (nedostatečná); v MČ není sportovní areál odpovídajícího významu. Potřeby obyvatel jsou jistě částečně saturovány existencí 2 stávajících kombinovaných sportovních areálů a dobrou vazbou na tok Vltavy i Berounky a přírodní park Hřebený. Nicméně spolu s Lipencemi a Velkou Chuchlí vytvářejí souvislou dosti silnou spádovou oblast, která by vznik polyfunkčního plnohodnotného sportovního areálu ekonomicky jistě odůvodnila, ať už na volných plochách, nebo transformací stávajících ploch.

Předpokládáme, že aktuální bytová výstavba bude mít negativní vliv na úroveň saturace infrastrukturní potřeby sportovních areálů čtvrtvého významu především v těchto městských částech: v Praze 9, Praze 12 a v Praze 22. V Praze 9 se očekává vůbec nejvyšší absolutní místní přírůstek obyvatel, zvýší se tedy počet obyvatel v oblasti se špatnou dostupností a současně se zvýší počet obyvatel užívajících pouze 1 areál. V Praze 12 se především zvýší počet obyvatel užívajících pouze 1 areál a nová výstavba je situována do oblasti se špatnou dostupností. Významně nepříznivý vliv očekáváme rovněž v Praze 22, která nemá odpovídající infrastrukturu v rámci celého správního obvodu.

Ze stejných důvodů očekáváme, že demografický vývoj do roku 2030 se na úrovni saturace potřeby nejsilněji negativně projeví v městských částech Praha 9 a Praha 22, které byly v současné době vyhodnoceny jako v kategorii podprůměrné či nedostatečné a očekává se v nich vysoký přírůstek obyvatel. Relativně vysoký přírůstek obyvatel očekáváme také v městských částech Praze 5 a v Čakovicích, jejichž vybavenost jsme k roku 2017 hodnotili jako průměrnou, avšak kvalita vybavenosti zde směřuje do podprůměrné kategorie, protože významně přibude obyvatel se špatnou dostupností sportovních areálů.

V obecné rovině lze doporučit na území celé Prahy snahu o zachování stávajících sportovišť, jejich rekonstrukce, renovace s cílem zajištění vyššího standardu i efektivity provozu a v neposlední řadě integrace školních tělovýchovných areálů do sítě veřejných sportovišť. Pro takováto řešení je ovšem nutné zajistit dostatečné personální zajištění, dále prověřit možnosti uzpůsobení prostor a jejich obsluhy, která bude zejména v případě škol nezávislá na běžném provozu.

Seznam použitých zdrojů a literatury

MAIER, K. a kol., *Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury*. České vysoké učení technické v Praze, Praha, 2016.

NĚMEC, M., *Územní analýza aktuálních developerských projektů výstavby bytových domů v Praze*. IPR Praha, Praha, 2018.

Přílohy

PŘÍLOHA Č. 1: MĚSTSKÉ ČÁSTI (MČ)

Analýza infrastrukturních potřeb hl. m. Prahy
(zaměřená na infrastrukturu vybrané občanské vybavenosti)

6A Sport: Sportovní areály

01/2019

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Sekce plánování města
Vyšehradská 57, 128 00, Praha 2

AUTOR

Ing. arch. Ivana Benešová Kubáková / kubakova@ipr.praha.eu, t: 236 004 646

SPOLUPRÁCE

Sekce strategií a politik:

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D.

Sekce prostorových informací:

Mgr. Bohdan Baron

Mgr. Jana Irová

Ing. Kateřina Lochschmidtová

Ing. Antonín Paduán

Ing. Milan Scholz

Renata Procházková

VEDOUČÍ ZPRACOVATELSKÉHO TÝMU

ANALÝZY INFRASTRUKTURNÍCH POTŘEB HL. M. PRAHY

Ing. Jiří Jaroš

první vydání / 19 stran

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2019

Všechna práva vyhrazena

Elektronická verze dokumentu je dostupná na

<http://www.iprpraha.cz/obyvatelstvo>